

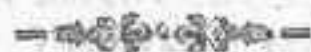
βαρβαρικῶς καλούμενα χωρία ἀναφαίνονται, τὰ παλαιότερα, ἂν καὶ εἰσέτι φέροντα ἑλληνικὸν τύπον, κατεστρεβλώθησαν. Τοιαυτοτρόπως διεφθάρησαν ἢ μετεβλήθησαν καὶ τὰ προσωπικὰ ὀνόματα. Εἰς τὸν καθ' ἡμέραν βίον ὑφέρπουσι πρῶτον τινες τῶν Τατάρων λέξεις, βαθμυθὸν αἱ λέξεις αὗται γίνονται περισσότεραι μέχρις οὗ καταντῶσι αἱ ἐπικρατέστεραι. Πάντες οἱ Ταυροῦ Ἕλληνες καὶ εἰς ἡμᾶς ἐννοοῦσι Ταταρικὰ καὶ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἐορτάζουσι τὰ ἱερὰ Ταταριστὶ. Ἀλλὰ (τὸ λέγομεν μετὰ χαρᾶς) τὸ πολλὰ μεγαλήτερον μέρος αὐτῶν, — καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν δὲν εἶνε μικρὸς — μεταχειρίζονται πρὸς ἀλλήλους γλῶσσαν, καί τοι ἐξαίρετως χυδαίαν, ἀλλ' ὅμως εἰσέτι ἑλληνικὴν. Οἱ δὲ τοιοῦτοι ἔρμιναν συγχρόνως πιστοὶ εἰς τὸ τῶν προπατέρων τῶν θρησκευμα.

Εἰς τούτους δὲ μάλιστα, οἱ ὅποιοι διετέλουν καὶ κατὰ τὴν γλῶσσαν καὶ κατὰ τὴν ὁμολογίαν Ἕλληνες, ἀπέστη καὶ ὁ τῶν Τατάρων καὶ Τούρκων ζυγὸς μᾶλλον καὶ μᾶλλον βαρὺς καὶ δυσφόρητος. Ἀλλὰ τὸ σωτήριον ἡμᾶς ἐπλησίαζε, καίπερ κατ' ἀρχὰς βραδέως. Καταφρανὲς, πῶς καὶ πόθεν ὁ τῆς ἐλπίδος σπινθὴρ ἐμελλεν ν' ἀναλάμψῃ. Ἀπὸ τῶν ὁμογενῶν, τοὺς ὁποίους πρότερον ἤδη ὁμοία συμφορὰ ἔφερεν εἰς ὁμοίαν δουλείαν, ἦτο ἀδύνατος ἡ βοήθεια. Ὁ δὲ ῥωσσικὸς αἰετὸς εἶχε ἀναπετάσει τὰς πτέρυγας του, παρόμενος μὲ ἀσφαλὴ πτήσιν αἰετοπετὴ ὑψηλότερα, καὶ περετῆρει μὲ οἶκτον καὶ ἀγανάκτησιν τὴν καταθλιψὴν τῶν ὁμοθρήσκων.

Μετανάσταται διαφορῶν Ἑλληνίδων χωρῶν καὶ πόλεων εἶχον ἐκ πολλοῦ ἤδη εὐρεῖ ἐν Μόσχᾳ, ὡς πρότερον ἐν Κιόδιῳ, ἄστυλον καὶ ὑποδοχὴν. Μὴ ἀνηκόντων δὲ τούτων εἰς τὴν παρούσαν ἐξιστόρησίν μας, θέλομεν μόνον ὡς ἐν παρόδῳ καὶ συντόμως διασαφῆσαι τὰς σπουδαιοτάτας τῆς πρὸς τὰ ἐκείσε ἀφίξεώς των αἰτίας (66). Ἐξεύρομεν ὅτι αἱ ἐμπορικαὶ σχέσεις μεταξὺ τῶν δύο ἐθνῶν ἐκπαλαί ἦσαν συχνόταται. Ἡλαττοῦντο, βέβαια, πολὺ διὰ τοὺς Πατζινακίτας, Τατάρους καὶ Τούρκους, οἵτινες ἀπέφραττον τὴν λεγομένην « ἑλληνικὴν ὁδὸν », τοῦτ' ἐστὶ τὸν κατὰ Βορυσθένην πλοῦν· οὐδέποτε ὅμως ἐξέλιπον, ἂν καὶ ἐλάβον νέας διευθύνσεις. Καὶ δι' ἄλλας δὲ αἰτίας ἡ ἀμοιβαία ἐπιμιξία ἀδιακόπως ἠϋθάνεν. Ἀπὸ τοῦ Μεγάλου Βλαδίμιρος, τὴν χριστιανικὴν διδασκαλίαν, ἐνυμφεύθη τὴν Ἀνναν, ἀδελφὴν τῶν αὐτοκρατόρων Βασιλείου καὶ Κωνσταντίνου, πολλάς ἢ ἱστορικὰς καταριθμεῖ, μέχρι τοῦ τέλους τοῦ Μεσαιῶνος, τῶν ἐν Βυζαντίῳ καὶ Ῥωσσίᾳ Αὐλῶν τοιαύτας γαμικὰς συζεύξεις. Αὗται εἴλκυσαν ἀναριθμήτους Ἕλληνας εἰς τὴν Ῥωσσίαν, ὅπου οἱ ὁμοθρήσκοι ἀσμένως τοὺς ὑπεδέχοντο. Βασιλεύοντος τοῦ Δημητρίου, πρὸς τὸν ὁποῖον κατέφυγεν ὁ προεξηγούμενος Ἡγεμὼν τῆς Σουγδαίας Στέφανος, ἡ ἐπιρροή των ξένων εἶχε φθά-

σει εἰς τοσοῦτον βαθμὸν, ὥστε ὁ τῆς Μόσχας μητροπολίτης Ἀλέξιος ὑπέγραφε καὶ τὰς πρὸς τοὺς Ῥώσους δηλοποιήσεις του ἑλληνιστὶ. Πισοῦσης δὲ τῆς Κωνσταντινουπόλεως εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν Τούρκων, φυγάδες Ἕλληνες κατέκλυσαν, οὕτως εἰπεῖν, τὴν Ῥωσσίαν, καὶ οὐχὶ ἀφανεῖς μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐπίσημοι. Οἱ Ἕλληνες ἱερεῖς ἦσαν αὐτόθι ἐν μεγάλῃ τιμῇ ἱεραρχοῦντες ἀπὸ τῶν τοῦ Ἄθω καὶ ἄλλων μοναστηρίων διήρχοντο χάριν ἐλέους συνεχῶς τὴν Ῥωσσίαν, ἐγκωμιάζοντες τὴν θεοσέβειαν τῶν ἐγγχωρίων. Ἐν ἐνὶ λόγῳ ἦρκει τις νὰ ἦναι Ἕλληνας ἵνα εὖρη ἑκπαλαί δευτέραν πατρίδα εἰς τὴν Ῥωσσίαν. Ἐπομένως καὶ οἱ τὴν Ταυρίδα κατοικούντες, στεναζόντες ὑπὸ τῆς Ταταρικῆς δυναστείας, ἦτο φυσικὸν νὰ ἐλπίσωσι τὴν σωτηρίαν ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ἔθνους, τοσοῦτω μᾶλλον καθ' ὅσον ἦσαν γαίτονες. Οἱ δὲ Ῥῶσσοι πρὶν δυνηθῶσι νὰ δώσωσι πραγματικὴν ὑπαράσπισιν εἰς τοὺς δυστυχεῖς χριστιανούς τούτους, ἐχρεώσθουν νὰ διαλύσωσι πολλὰ καὶ μεγάλα ἐμπόδια· ἐχρεώσθουν πρὸ πάντων ν' ἀνοίξωσι πάλιν τὴν πρὸς τὰ Ποντικὰ διαβάσιν, τὴν κεκλεισμένην ὑπὸ τῶν πολεμίων.

(Λοκολουθεῖ).

ΑΓΡΙΟΙ ΙΠΠΟΙ.

—ο—

Προτιθέμενοι νὰ εἰπώμεν ὀλίγα περὶ τῶν ἀγρίων ἵππων τῆς Ἀμερικῆς, ἀνγκυαζόμεθα νὰ μνημονεύσωμεν καὶ αὐτοῦ τοῦ Κυνηγοῦ, διότι αὐτὸς εἶναι ταμίον κῆθον καὶ ἐθίμων ἰνδικῶν περιγραφέντων μετὰ πολλῆς ἀκριβείας. Ἐκ τῶν σκηνῶν αἰτίνας ἑτερψαν ἡμᾶς μᾶλλον τῶν ἄλλων, ὑπάρχει ἀναντιρρήτως καὶ ἡ τῆς θήρας. Ὅλοι ἐνθυμούμεθα μετὰ πόσης ἐπιμονῆς κατεδιώχθη ὁ ἀκαταγώνιστος καὶ θυμώσιος Λευκὸς ἵππος τῶν λειμῶνων, καὶ πῶς ὁ δὸν Αὐγουστινὸς, ἐπιθυμῶν νὰ παρῇ ἀφορμὴν εὐθυμίας εἰς τὴν ἀγγελόμορφον θυγατέρα του, ἥς τινος τὰς ροδόχρους παρειὰς εἶχε κάταστήσει ὡχρὰς τὸ ἀμείλιχον τῆς Ἀφροδίτης τέκνον, ἐξῆλθε μετ' αὐτῆς καὶ μετὰ πολλῶν βοσκῶν εἰς θήραν ἀγέλης ἵππων.

Ὡς ἐμάθομεν ἐκεῖ, αἱ ἀναρίθμητοι αὗται ἀγέλαι περιφέρονται ἀνεξάρτητοι κατὰ τὰς ἀπερὶντους τῆς Μεξικῆς πεδιάδας, τὰς ὁποίας οἱ ἐγγῶροι ὀνομάζουσι *Λάρος*, πεδιάδας παντερήμονες καὶ ἀχανεῖς, σπανιώτατα ἐπιδεικνυσούσας εἰς τὸν ὁδοιπόρον μεμονωμένην τινὰ καλύβην. Ἡ γῆ μένει ἀκαλλιέργητος, διότι, διασχιζομένη ὑπὸ χειμάρρων, μεταβάλλεται εἰς αὐλάκας καὶ λοφίσκους, καὶ κατακαλύπτεται ὑπὸ χόρτου ὑψικορύφου, κρύπτοντος, ὡς βεβαίως ὁ Κυνηγὸς, καὶ ἵππον καὶ ἀναβάτην. Οἱ εὐάριθμοι ἀρα τῶν πεδιάδων τούτων κάτοικοι, μάταιον κρίνοντες νὰ ἐνασφαλῶνται εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς ἀνωμάλου ταύτης γῆς, ἐπιδίδονται εἰς τὴν θήραν καὶ τὸν λαπλάσιασμόν τῶν ἵππων, τῶν ἡμιόνων καὶ ἄλλων ζώων κερασφόρων.

Ἰπάρχουσιν ὑποστατικὰ ἡ hacienda, ὡς ὀνομά-

(66) Ὅσα γράφομεν ἐν τῷ καιμένῳ περὶ τῶν ἐν τῇ ἐνδον Ῥωσσίᾳ Ἑλλήνων, εἶνε ἀποσπάσματα ἐκ τῆς ἱστορίας τοῦ Καραμύτιου, Τ. II. 83. 119. III. 78. 170. IV. 98. V. 92. 180. 316. VI. 44. 55. 287. VII. 159.

ζονται ἱσχυριεῖται, ἐν οἷς ἀντιθέρονται περὶ τὰς ἐξή-
κοντα χιλιάδας ἵππων. Ἀπίστευτος φέρεται ὁ ἀ-
ριθμὸς οὗτος, καὶ ὁμῶς δὲν εἶναι ὑπερβολικὸς διότι
τὰ ὑποστατικά ταῦτα εἶναι τοσοῦτον ἐκτεταμένα,
ὥστε τὰ τῆς δευτέρας τάξεως ἔχουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πο-
λὺ ἐπιφάνειαν διακοσίων λευγῶν τετραγωνικῶν τῆς
Γαλλίας! Ἐπειδὴ λοιπὸν ἀγέλαι τοσοῦτω καλὸν
ῥῆμα δὲν περιορίζονται ἐντὸς ἱπποστασίων ἢ ἄλλων
περιοχῶν, περιφέρονται πάντῃ ἐλευθερίᾳ, καὶ διὰ-
γουσι βίον ἄγριον δὲν παραμελεῖται ὁμῶς καὶ ἡ ἀ-
γωγὴ αὐτῶν, διότι ἄλλως οὐδ' ἐπολλαπλασιαζόντο
οὐδὲ ἀπέθανεν ἄφρονος ἢ ἐξ αὐτῶν πρόσδορος. Ση-
μειωτέον ἐνταῦθα ὅτι οἱ ἄγριοι ἵπποι τῆς Ἀμερικῆς,
οὐχὶ μόνον εἶναι ὠραιότεροι ῥωμαλεότεροι καὶ ἐνερ-
γητικώτεροι τῶν πεπολιτισμένων συναδέλφων αὐτῶν,
ἀλλὰ καὶ νοημονέστεροι.

Ὅσακις τις τῶν ἰδιοκτητῶν θέλει ν' αὐξήσῃ τὰ
πλήθη τῶν κατοίκων τῶν λειμώνων του, ἀπολύει εἰς
αὐτοὺς ἄρξενίς τινες ἵππους καὶ δεκαπλάσιον περί-
που ἀριθμὸν φορβάδων. Τὸ δ' ἐσπέρας τῆς αὐτῆς ἡ-
μέρας ἢ μικρὰ αὐτῇ ἀγέλῃ διακρίνεται οἰκοθῆν εἰς συμ-
μορίας ἢ μακαθὰς ἴσας πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀρ-
ρένων. Ἡ διανομή τῶν θηλέων γίνεται φιλικώτατα,
ἀνευ ἀντιστάσεως, ἀνευ ἱριδος, καὶ μετὰ δικαιοσύνης
καὶ ἀμεροληψίας, ὁποῖας στεροῦνται καὶ αὐτοὶ οἱ
ἄνθρωποι. Καὶ ἐκάστη μὲν φορβάς ἀκολουθεῖ ἀκω-
λύτως πρὸς τὸν ἵππον τὸν ὁποῖον προτιμᾷ, ἕκαστος
δὲ ἵππος ἐκλέγει τὸν τόπον τῆς νομῆς ἢ κουρσέ-
σιας, ὅθεν δὲν μακρύνεται πλὴν ἐπ' ἐκτάκτων περι-
στάσεων, ὡς, φέρ' εἰπεῖν, ἐὰν καταδιωχθῇ ὑπὸ κυ-
νηγῶν ἢ θηρίων. Ἀλλὰ καὶ τῶν φορβάδων ἡ διανο-
μὴ εἶναι ὀριστικὴ ὡς καὶ τῶν γαιῶν· ἐὰν δὲ τις
αὐτῶν, βαρυνθεῖσα τὸν σύζυγόν της, ἀποπειραθῇ νὰ
παρεισδύσῃ εἰς τὴν γείτονα συμμορίαν, ὁ ἀρχηγὸς
ταύτης, ἀντὶ τοῦ νὰ αἰσθανθῇ διαθρυπτομένην τὴν
φιλικτίαν του ἐκ τῆς προτιμήσεως, ἀποδιώκει ἐν ἀ-
καρεὶ τὴν ξένην σύζυγον λακτιζῶν καὶ δάκνων αὐτήν,
καὶ τὴν συνοδεύει μέχρι τῶν ἐρίων τῆς περιφερείας
του χρεματίζων, καὶ εἰδοποιῶν οὕτω τὸν γείτονα
του διὰ τὴν ἀπιστίαν τῆς δραπετίδος. Οὗτος δὲ,
σπεύδων εἰς προὔπαντησιν τῆς ἀσταθοῦς γυναικὸς
του, βιάζει αὐτὴν διὰ τῶν αὐτῶν λακτικῶν καὶ δη-
κτικῶν μέσων νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ καθήκον της.

Ἐὰν ποτε συμβῇ νὰ πληγωθῇ τις τῶν φορβάδων,
ὁ ἵππος ἐπιβλέπει αὐτὴν ἀνίσυχος καὶ μένῃν μεταξὺ
τοῦ ὑψηλοῦ χόρτου· λείχει τὰ τραύματα, ὑποδάκνει
τὰ μέλη αὐτῆς, καὶ ὡς ἐπιτηδεῖος χειρουργὸς προσ-
παθεῖ νὰ ἀνακαλύψῃ διὰ τῆς ἀφῆς τὸ πᾶσιν. Ὁδη-
γεῖ δὲ αὐτὸν καὶ ἡ ἀσθενὴς, λείχουσα ἢ καὶ ὑποδάκνου-
σα τὸ ἀντίστοιχον μέλος τοῦ συζύγου της. Ἐὰν ἐν-
τομα ἐγκατασταθέντα ἐπὶ τῆς ὠμοπλάτης αὐτῆς, τὴν
δάκνωσι, δάκνει καὶ αὐτὴ τὴν ὠμοπλάτην τοῦ κυ-
ρίου της, ὅστις θεραπεύει ἀμέσως τὸ ἀλγοῦν μέλος,
καὶ ἐφ' ὅσον χρόνον ἡ ἀσθενὴς δὲν δύναται νὰ περι-
πατήσῃ, ὁ σύζυγός της οὐ μόνον ὑποχρεῖται ὅλην τὴν
συμμορίαν νὰ μένῃ παρ' αὐτήν, ἀλλὰ καὶ δάκνει καὶ
λακτίζει σφοδρῶς τὰς μακρυνομένας φορβάδας. Ἐὰν
δὲ ποτε ἐρίσῃ πρὸς ἀλλήλας, αὐτὸς, ἐπεμδαίνων,

ἐπικναφῇ τὴν εἰρήνην δι' αὐτῆροτάτων νοθεσιῶν.

Αἱ φορτίδες αὐταὶ ἀναπτύσσονται ἐν καιρῷ πρὸ
πάντων τοῦ τοκετοῦ. Ἐκλέγει καλλίστας νομάς καὶ
τόπους παρακείμενον ἔχοντας ὕδωρ, ὅπου τοποθετεῖ
τὴν λεγὼν, διὰ νὰ μὴ κοπιᾷ, ὡς τρέχουσαι μακρὰν
εἰς ἀναζήτησιν τροφῆς, ἢ ποτοῦ οὔτε ἡ μήτηρ οὔτε το
νεογέννητον, καὶ περιποιῇται καὶ αὐτὴν καὶ τὰ τέκνα
του μετ' ἀπαρχειγματιστοῦ στοργῆς· τὰ λείχει, τὰ
θαπνύει, ἀπατεῖναι πρὸς αὐτὰ φωνὰς λιγυράς καὶ γλυ-
καῖας, τὰ βοηθεῖ νὰ ἐγερωθῇ καὶ παίζει μετ' αὐτῶν.
Ἐωσὺ δὲ φθάσωσιν εἰς ἡλικίαν δύο ἐτῶν δὲν παύει
μεριμνῶν ὡς πατὴρ φιλόστοργος, ἐπικναφῶν αὐτὰ
εἰς τὴν εὐθείαν ἐὰν ποτε ἀποπλανηθέντα κινδυνεύσω-
σι νὰ ἀναμιχθῇ μετὰ ξένης συμμορίας καὶ ν' ἀ-
ποβληθῇσι διεσπόμενα.

Ὡς πρὸς τὰς παθένους ὁμῶς φορβάδας οἱ κανόνες
τῆς παιδεύσεως δὲν εἶναι αὐστηροὶ ὅσον καὶ πρὸς
τὰς συζύγους· διότι πολλάκις τινὲς τῶν πρώτων θελ-
γόμεναι ὑπὸ τοῦ ἄρρενωποῦ κάλλους τοῦ ἀρχηγοῦ γεί-
τονός τινος συμμορίας, καταλείπουσι τὴν κατοικίαν
αὐτῶν καὶ μεταβαίνουν εἰς τὴν ξένην. Καὶ ἐὰν μὲν
ὁ ἀρχηγὸς τὰς ὑποδεχθῇ εὐμενῶς, ἐλπὶς εἶναι ὅτι
θέλει τὰς ἀποβάλλει, ἐὰν δὲ τὰς ἀποκρούσῃ μετ' ἀγχι-
νακτήσεως, ἀνάγκη νὰ φύγωσιν ὡς ἀστραπή. Ἀλλ' ἡ
παραδοχὴ δὲν μένει ἀτιμώρητος· διότι, μόλις ὁ πα-
τήρ τῆς δραπετίδος παρατηρήσῃ τὴν ἀπουσίαν της,
καὶ, ἐξερχόμενος εἰς τὴν πεδιάδα, μεταβαίνει ἀπὸ
νομῆς εἰς νομὴν καὶ ἀπὸ συμμορίας εἰς συμμορίαν,
καὶ ἀνακαλύπτει αὐτήν. Συγκροτεῖται τότε μάχη ἐκ
τοῦ συστάδην μεταξὺ πατρὸς καὶ ἐραστοῦ, καὶ ἡ ἰ-
σχὺς ἀποφαίνεται, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων τίς ἔ-
χει δίκαιον.

Ἡ πάλιν δύο ἵππων ἀδελφάστων, τοὺς ὁποῖους δὲν
ἠτίμασεν εἰσέτι ἐρίππειον ἢ χαλινός, εἶναι ἀναντιρ-
ρήτως λαμπρότατον θέαμα. Μόλις παρατηρηθῇσι μα-
κρόθεν καὶ ὁρμῶσιν ἀκάθεκτοι πρὸς ἀλλήλους, κατα-
λείπον ἕκαστος ὀπίσθεν αὐτοῦ τὴν συμμορίαν του,
ἥτις, ἀκίνητος, βλέπει ἀτενῶς τὰς περιπατείας τοῦ
δράματος. Τοὺς μυκτῆρας ἔχοντες ἀναπεπταμένους,
τὴν κεφαλὴν γαυριῶσαν καὶ τὴν χαίτην κυμαίνου-
σαν εἰσβάλλουσιν εἰς τὸν ὠκεανὸν τοῦ χόρτου. Καὶ
ὅταν πλησιάζωσιν ἀλλήλους, ἀνεγειρόμενοι ὁρῶσι
ἀγωνίζονται νὰ καταφέρωσιν ὁ εἰς κατὰ τοῦ ἄλλου
γενναϊοτάτους λακτισμούς. Ἐπίσης ἐμμένει, ἀλλὰ
καὶ ἐπίσης στρατηγικοί, ἐπιπίπτουσι κατ' ἀλλήλων,
ὑποχωροῦσι, προσποιούνται, ἀνεγείρονται καὶ ταπει-
νοῦνται· ἀφρὸς καὶ αἷμα ἐκτοξεύονται ἀπὸ τοῦ στό-
ματός των, τὸ στιλπνὸν δέρμα των μολύνεται ὑπὸ
ἰδρώτος, καὶ τὸ ἔδαφος ἀντηχεῖ ὑπὸ τοὺς κτύπους
τῶν καθημαγμένων αὐτῶν ὀνύχων. Ἀλλ' αἰφνης ὁ
ἐπιτηδειώτερος ἢ ἰσχυρότερος δάκνει τὸν τράχηλον
τοῦ ἀντιπάλου, οἱ σιδηρεὶ ὀδόντες του βυθίζονται βα-
θέως ὑπὸ τὴν χαίτην, καὶ ὁ ἀντίπαλος συνταρασσό-
μενος, σείει μαινόμενος τὴν γαῦρον κεφαλὴν, ἐλίσσει
ὡς ὄρις τὸν εὐλύγιστον τράχηλόν του, καὶ ἀντιδά-
κνει τὸν δάκνοντα εἰς τὸ στῆθος. Οἱ δύο ἀνταγωνι-
σταὶ περιπλέκονται τότε, καὶ παλαίωσι δι' ὅλων τῶν πο-
μελῶν· φρικωδῶς δὲ ἀντηχοῦσιν οἱ κτύποι τῶν πο-

δὼν καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. Τίς ἄρα θέλει καταβληθῇ, ἢ τίς θέλει θριαμβεύσει; Πνευστιῶντες καὶ χρεμετίζοντες διπλασιάζουσι τὰς δυνάμεις των, ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἐξασθενοῦσι, καὶ εἰς ἐξ αὐτῶν λιγύζει τὰ γόνατα, ἀνεγείρεται, κλονεῖται ἐκ νέου καὶ πίπτει. Ἡ πᾶλη τότε τελευτᾷ· ὁ ἡττηθεὶς ἀνεγείρεται καὶ φεύγει ἐκδρομὸς παρακολουθούμενος καὶ ὑπὸ τῶν τεταραγμένων συντρόφων του, ἐνθ' ὁ νικητὴς ἐπανέρχεται ἐπηρεμένος πρὸς τὴν συμμορίαν του, καὶ φυλάσσει μετὰ τῶν ἄλλων γυναικῶν του τὴν φοβερά δι' ἣν ἐγένετο ἡ συμπλοκή. Ἐπ' οὐδεμιᾷ δὲ

δεξιότητος. Ὅλαι αἱ φορβίδες περπατᾶσονται κυκλοτερώς, ἔχουται τὰς μὲν κεφαλὰς πρὸς τὸ κέντρον ὅπου ἐτέθησαν οἱ πῶλοι, τοὺς δὲ πόδας πρὸς τὸν ἐχθρόν, ὥστε ν' ἀντιλακτίσωσιν αὐτὸν ἐν τολμῇ νὰ πλησιάσῃ, ἐνθ' ὁ ἀτρόμητος ἀρχηγὸς μένει ἐκτὸς τοῦ κύκλου, καὶ περιφέρεται ἐπιβλέπων τὰ ἀσθενέστερα μέρη καὶ βοηθῶν αὐτά. Αὐτὸς ἄρα κινδυνεύει πλέον τῶν ἄλλων, καὶ κατ' αὐτοῦ συνενοῦσι τὰς δυνάμεις των τὰ θηρία. Σπανίως οἱ λύκοι κατορθοῦσι νὰ διασπάσωσι τὰς τάξεις ταύτας, καὶ διὰ τοῦτο ἐνεδρεύοντες ὁρμῶσι κατὰ τῶν ἵππων ὁσάκις

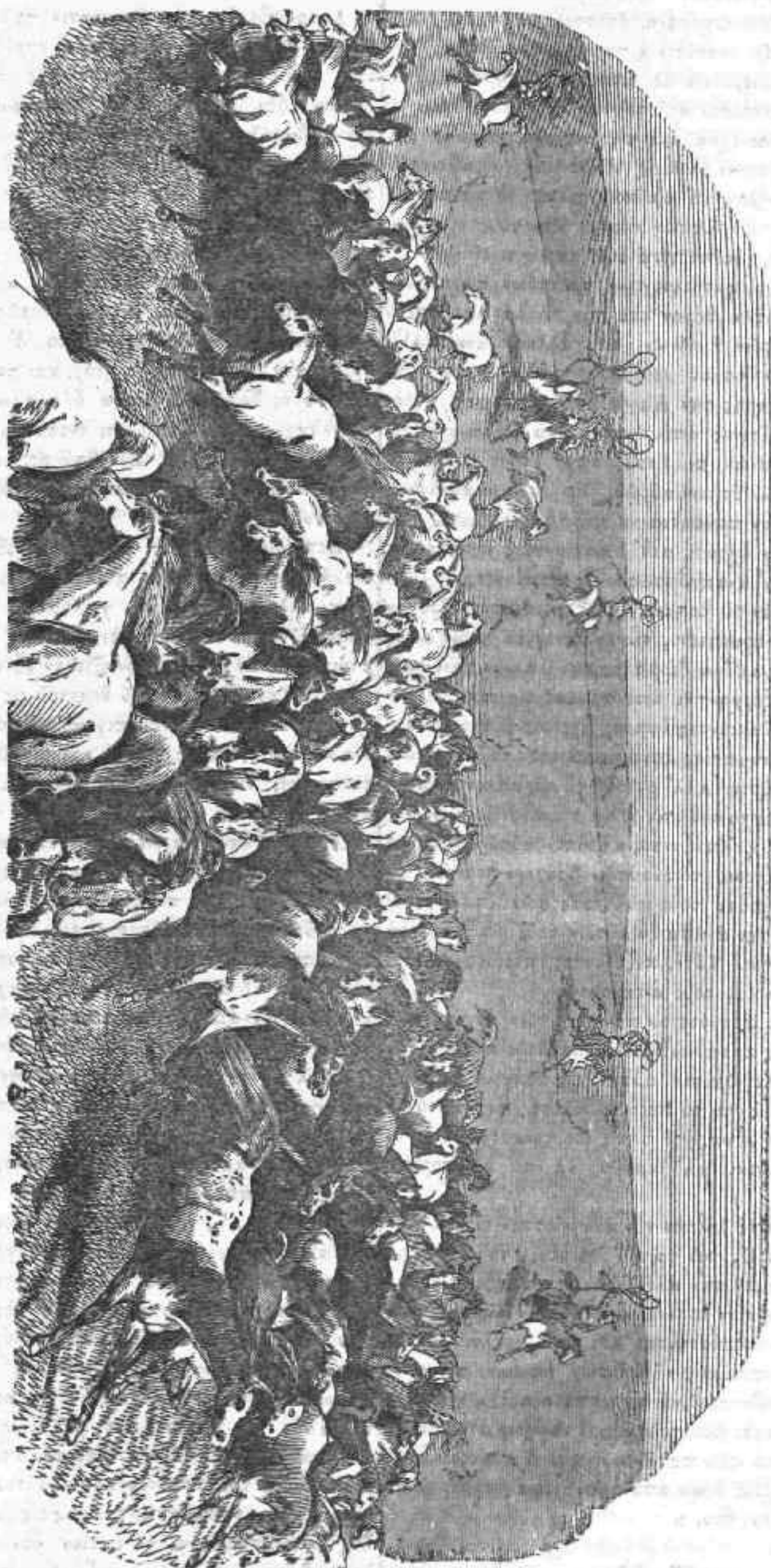
Τίγρις ὁρμῶσα καθ' ἵππον.

ἄλλη περιπτώσει δὲν συνάπτουσι πρὸς ἀλλήλους μάχην οἱ δύο ἐκεῖνοι ἵπποι, ὡς δοκιμάσαντες ἤδη τὰς ἀμοιβαίας δυνάμεις.

Ἐχθροὶ ἀσπενδοὶ τῶν ἀγρίων τούτων ἵππων εἶναι τὰ θηρία, καὶ κατ' ἐξουσίαν εἰδὸς τι κυνὸς, κορυφὸς ὀνομαζομένου. Ἐπειδὴ δὲ αἱ παιδιᾶδες εἶναι, ὡς εἰπομεν, ἀκατόληκτοι, ὁ ἀριθμὸς τῶν θηρίων τούτων πολλαπλασιάζεται παραδόξως ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ, καὶ συγκροτοῦνται τάγματα ἐκ διακοτίων καὶ τριακοντισίων πολιορκῶσι τὰς μαγαδάς. Οἱ ἵπποι ὁμῶς ἀντιτάσσονται διὰ πολλῆς ἀφοβίας καὶ στρατηγικῆς ἐπι-

βόσκουσιν ἢ ἀναπαύονται. Ἐπιπίπτουσι δὲ τρεῖς καθ' ἑνός, εἰς μὲν κατὰ μέτωπον, δύο δὲ ἐξ ἑκατέρων τῶν πλευρῶν. Καὶ ἐνθ' ὁ πρῶτος, προσπειούμενος ἐραδὸν κατὰ τοῦ ἵππου βιάζει αὐτὸν νὰ ἐγερθῇ ἐπὶ τῶν δύο ὀπισθίων ποδῶν, οἱ δύο ἄλλοι ἀρπάζουσιν αὐτοὺς καὶ δάκνουσι ῥωμαλῶς. Ὁ ἵππος καταβιάζεται τότε τοὺς ἐμπροσθίους διὰ νὰ λακτίσῃ διὰ τῶν ἄλλων τοὺς ἐχθροὺς, ἀλλ' ὁ κατὰ μέτωπον ἀπειλεῖ ἐκ νέου νὰ ἐφορμήσῃ· καὶ οὕτω πολευσόμενον πανταχόθεν τὸ εὐγενὲς ζῶον γίνεται ἐπὶ τέλους θύμα τῶν ἀδυσωπήτων ἀντιπάλων του.

Τὴς ματαθᾶς καταδιώκουσιν ἀεὶ καὶ αἱ ἄρ- γος· ὅταν παρτηρήσωσιν ἵππους βόσκοντας δὲν τοὺς
κτοί, καὶ οἱ λέοντες καὶ αἱ τίγρεις. Ἡ τακτικὴ μὲν καταδιώκουσιν, ἀλλὰ, περιφερόμεναι μακρὰν περὶ
λίστα τῶν τελευταίων τούτων εἶναι πολλὰ περίε- αὐτοὺς, διαγράφουσι μέγαν κύκλον, τὸν ὅποιον ὁ λω-

Βοσκοὶ διακρίναι ἀγέλην ἵππων.

δὲν κλείουσι ἀρίντοντες εἴκοσι περίπου μέτρα μεταξὺ τῶν δύο ἀκρων. Αἶφνης ἡ τίγρις βρυχᾷται βροντωδῶς, καὶ οἱ ἵπποι, κατεπταμένοι φεύγουσι πανταχῶθεν· ἀλλ' ὁσφραίνόμενοι τὴν ὁσμὴν τὴν ὁποίαν ἀφῆκεν ἐκείνη περιερχομένη, ἐπιστρέφουσιν ἐτι μᾶλλον ἐντρομαί. Ἐν τοσούτῳ ἡ τίγρις ἀναβαίνει εἰς δένδρον καὶ ἐνεδρεύει. Οἱ δὲ ἵπποι στραφόμενοι ἄνω καὶ κάτω εὐρίσκουσιν ἐπὶ τέλους τὸ μέρος ὅπου ἡ τίγρις δὲν ἀρῆκε ἵχνη καὶ πλήρεις πεποιθήσεως ὅτι ἐπιώθησαν φεύγουσιν ἐκείθεν· ἀλλὰ μόλις διαβαίνουσιν ὑπὸ τὸ δένδρον ἐφ' οὗ κρύπτεται τὸ πανουργόν θηρίον, καὶ εἰς τῶν ἵππων πίπτει ὑπὸ τοὺς αἰνόχαρεις ὄνυχάς του, ὡς παριστάνει ἡ παρούσα εἰκὼν.

Εἶπομεν ὅτι οἱ κῆταικοι τῶν πεδιάδων ἀσχολοῦνται κυρίως εἰς τὴν θήραν καὶ τὴν πολλαπλασιασμὸν τῶν ἵππων, τῶν ἡμιόνων καὶ ἄλλων ζώων. Οὗτοι δὲ εἶναι οἱ βοσκοὶ μεθ' ὧν τοσαύτας συναντήθημεν ἀναγινώσκοντες τὴν *Κυνηγόν*. Οἱ βοσκοὶ οὗτοι (*vaqueros*), οἵτινες ἀπέκτησαν πολὺ ὄνομα ἐπὶ τοῦ κατὰ τῶν Ἰσπανῶν πολέμου, ἀποτελοῦσι σχεδὸν ἓν σῶμα μετὰ τῶν ἵππων αὐτῶν, ἀφ' ὧν καταβαίνουσιν ὁσάκις μόνον πρόκειται νὰ κοιμηθῶσι· διότι, καὶ ὅταν χορεύωσιν ἔχουσι μεθ' ἑαυτῶν τοὺς ἵππους εἰς οὓς σπενδύουσι ν' ἀναπηδήσωσιν ἅμα παίοντες.

Οὗτοι λοιπὸν οἱ βοσκοί, ἔχοντες ἀείψουτα βρόχον ἐκ δεξιῶν τοῦ ἑφιππίου, συγκείμενον ἐκ τριῶν συμπεπλεγμένων λωρίδων δέρματος καὶ μακρὸν περὶ τοὺς εἴκοσι πόδας ἐξέρχοντα ἀπὸ πρῶτας εἰς τὰς πεδιάδας, καὶ καταδιώκοντες ἵππους ἀγρίους ῥίπτουσιν ἐπ' αὐτῶν μετὰ θαυμασίας ἐπιτηδεύσεως τοὺς βρόχους καὶ τοὺς ζωγραφισμένους. Ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ αἰχμαλῶτοι προκρίνουσι ν' ἀπαγχονισθῶσιν ἢ νὰ παραδοθῶσιν, οἱ θηρευταὶ τρέχουσι καλπάζοντες κατόπιν αὐτῶν, καὶ διὰ νέας τινὲς κινήσεως τῶν αὐτῶν βρόχων περιτυλαίσσουν καὶ σφίγγουσι τοὺς μυκτῆρας τῶν ἵππων, καὶ διακόπτοντες τὴν ἀναπνοὴν αὐτῶν τοὺς βιάζουσι νὰ μείνωσιν ἀκίνητοι. Τότε, πεζεύοντες, περιδέουσι τοὺς οφθαλμούς των καὶ τοὺς ἀπάγουσι.

Ἀλλὰ τὸ περιεργότερον πάντων τῶν ἔργων τῶν βοσκῶν εἶναι ἡ καταδίωξις πολυπληθεῶς ἀγέλης ἵππων διὰ νὰ εἰσαγάγωσιν αὐτὴν εἰς φράγμα ἢ περιοχὴν; Ἀλλὰ πῶς νὰ τὸ περιγράψωμεν, ἐνῶ αὐτὸς ὁ συγγραφεὺς τοῦ *Κυνηγοῦ* ὅστις ἴδε τοιαῦτα ἰδίους ὀφθαλμοῖς λυπεῖται μὴ ἱκανῶν νὰ τὰ ἐξιστορήσῃ δεόντως;

Παραπέμποντες λοιπὸν τὸν ἀναγνώστην εἰς τὰ Κεφάλαια Γ' καὶ Ε'. τοῦ τρίτου Μέρους τοῦ *Κυνηγοῦ*, συμβουλοῦμεν τὴν ἀντίληψιν αὐτοῦ ἐξεικονίζοντες τὴν ἀγέλην τῶν ἵππων, ὡς τινων « ὡς θάλασσα παρλάζουσα συνταράσσονται καὶ βαθύμαλλοι χαῖται καὶ κί προμήκαις οὐραί, » καὶ τῶν ὀπιπίων τὸν φρικώδη θόρυβον ἀδυνατεῖ νὰ παραστήσῃ καὶ « ἡ νηφὴς ὅταν κατακυλίσται βροντοῦσα, καὶ τὸ ὕδωρ ὅταν διαρρηγνύῃ τὰ δεσμά του πατάγουσιν καὶ ὁ αἶφνης ἐξογκούμενος χεῖμαρρος ὅταν ἀπὸ τῶν ὀρέων βαρυνθῇ εἰς τὸ ἕκρον κύτος του. »

Κ. ΕΥΘΥΒΟΥΛΟΥ ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ.

—ο—

Δημοσιεύοντες τὴν ἀπάντησιν τοῦ Κ. Εὐθυβούλου εἰς τὴν διατριβὴν τὴν ὁποίαν ἐγράψαμεν περὶ τῆς νέας ἐκδόσεως τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας τοῦ Μελετίου, δὲν ἐπιχειροῦμεν ἀνασκευὴν τινὰ, διότι δὲν ἐπιθυμοῦμεν νὰ λυπήσωμεν ἐτι μᾶλλον ἄνθρωπον περιπλανώμενον ἀδίκως εἰς ὑπόθεσιν δυσάρεστον· ἡ εὐρεσις τῆς πρωτοτύπου ἱστορίας τοῦ Μελετίου μετὰ τὴν ἐκδοσὶν τοῦ ὅλως αὐθαιρέτου κειμένου τοῦ πρωτοτύπου τόμου ἀποδεικνύει, νομίζομεν, οἰκοθεν, ὅτι τὸ πρωτότυπον ἡδυνάκτο νὰ εὗρεθῇ καὶ πρὸ τῆς ἐκδόσεως καὶ ὅτι ὅλος ἐκεῖνος ὁ πρῶτος τόμος ἀπέβη καθαρὰ ματαιοπονία. Τοῦτο δ' ἐφοδούμεθα ὅτε ἐγράψαμεν τὴν διατριβὴν μας, καὶ τοῦτο ἦτο τὸ κύριον αὐτῆς θέμα· τὰ λοιπὰ ὅλα εἶναι δευτερεύοντα. Ὁμολογοῦμεν ὅτι ὑπερβυθὸς ἔνεκεν τοῦ λάθους τούτου δὲν εἶναι μόνος ὁ Κ. Εὐθυβούλης, ἀλλ' εἶναι πάντοτε λυπηρόν, ὅτι ἡ ματαιοπονία ἐκείνη φέρει τὸ ὄνομά του.

Πεπείσμεθα δὲ, ὅτι ἂν ὁ Κ. Εὐθυβούλης εὕρισκετο εἰς ἄλλας περιστάσεις, ἤθελε γράφει καὶ ἀπάντησιν ὅλως ἄλλοιαν. Ἦθελε λ. χ. νομίσαι περιττὸν νὰ βεβαιώσῃ, ὅτι ἡ σαφήνεια δὲν εἶναι τὸ παρά τοις πλείστοις εὐκατάληπτον· δὲν ἤθελεν εἰς ἀπροσεξίας προσεγγίσει ἐκὺν πλεόν τοῦ θεμιτοῦ εἰς τὸν Φειδίαν καὶ τὸν Ραφαήλ· δὲν ἤθελεν ἐπιχειρήσει μακρὰς παραθέσεις ἵνα ἀποδείξῃ, ὅτι ἡ *Λίσχη* καὶ οἱ *Θῶκαι* εἶναι λέξεις ἑλληνικαί, περὶ οὗ οὐδεὶς, ὑποθέτομεν, ἀμφέβαλλεν· ἤθελε παραλίπει ἴσως νὰ ἰσχυρισθῇ, ὅτι, διὰ νὰ μὴ *πολυλογῇ*, δὲν διέκρινε δι' ἀστερίσκων ἢ ἄλλου τινὸς τοιοῦτου σημείου τὰς ἰδίας σημειώσεις ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων· καὶ, πρὸ πάντων, δὲν ἤθελε περιπέσει εἰς παρακδοσεις ὅλως ἁλλοτρίας τοῦ προκειμένου, ὡς ἐκ τῶν ὁποίων ἡ ἀπάντησις ἀπέβη τοσοῦτον σχοινοτενῆς, ὥστε, τῇ ἀληθείᾳ, μόνη ἡ καταχώρισις αὐτῆς ἐν τῇ Πανδῶρᾳ ἀποδεικνύει ὅσον ἐπιθυμοῦμεν νὰ μὴ δυσχερεστήσωμεν κατ' οὐδὲν τὸν γράψαντα αὐτὴν.

Ἀλλ' ἐπανερχόμεθα εἰς τὸ κύριον θέμα. Εὐρέθη, λέγουσιν, ἐν χειρόγραφον τῆς πρωτοτύπου ἱστορίας, τοῦ Μελετίου, καὶ κατὰ τὸ χειρόγραφον τοῦτο θέλει ἐκδοθῇ ὁ Β', καὶ ὁ Γ', τόμος. Πολλοὶ ἄνθρωποι ἴσως θεωρήτωσιν ἀπαραίτητον νὰ ἐκδοθῇ κατὰ τὸ πρωτότυπον καὶ ὁ Α', τὸ δ' οὐσιωδέστερον εἶναι τὸ ἑξῆς: Τὸ εὗρεθῆναι χειρόγραφον εἶναι ἄρα γε καὶ ὅλα ἀκριβὲς καὶ πλήρες, καὶ δὲν εἶναι κελὸν νὰ ἐξετασθῇ μήπως ὑπάρχῃ καὶ ἕτερον, ἵνα ἀπὸ τῆς συμπαραβολῆς τῶν δύο ἀποδῇ ἡ ἐκδοσις ἀσφαλτετέρα; Ἀ! θέλει ἀνακράξῃ ἐνταῦθα ὁ Κ. Εὐθυβούλης· ἰδοὺ περὶ ἄνθρωπον χθὲς δὲν εἶχαμεν οὔτε ἓν, καὶ σήμερον ἀπαιτοῦσι δύο! —! Διατί ὅχι; ἐνῶ εἶναι σχεδὸν βέβαιον ὅτι ὑπάρχει. —! Ὑπάρχει; καὶ ποῦ ὑπάρχει; καὶ πῶς δὲν ἐλέγετε τοῦτο πρότερον; —Τὸ ποῦ ὑπάρχει, εἶναι γεγραμμένον γράμμασι μεγάλοις εἰς βιβλίον πρὸ πολλοῦ ἐκτετυπωμένον, τὸ ὁποῖον δὲν ἀνεφέρομεν ἄλλοτε, διότι τότε δὲν ἐγνώριζομεν αὐτό, ὁμολογοῦμεν